

[Aksel Larsen.]

mærksomheden paa et Par Omraader, hvor en Demokratisering er i høj Grad nødvendig. Jeg tænker her paa Rigsdagens Ansvarlighed over for Vælgerne. I Øjeblikket er det som bekendt saadan, at Grundlovens § 55 forbyder Rigsdagsmændene at holde deres Løfter til Vælgerne. Jeg vil finde det nødvendigt ikke alene, at denne Paragraf afskaffes, men at den erstattes med en anden, som paalægger Rigsdagsmændene direkte Ansvarlighed over for deres Vælgere, Pligt til at aflægge Beretning, og giver Vælgerne Ret til at afskedige Rigsdagsmanden, hvis han ikke holder sine Løfter.

Jeg vil derudover finde det nødvendigt, at der foretages en haardt tiltrængt Demokratisering af hele Statsapparatet, en Udskiften i Embedsmandsstanden. Det forekommer mig, at der paa dette Omraade ikke er noget Fremskridt siden den Tid, hvor Hørup rejste sin Kamp mod Embedsmandsvældet her i Landet. Selv om Rigsdagen vedtog de bedst mulige Love — jeg sætter dette maaske for mange usandsynlige Tilfælde —, og selv om Ministrene var de bedst mulige, saa kunde det alt sammen ikke nytte, hvis de, der sidder og skal udføre Lovene, skal administrere dem i Praksis, rekrutteres fra Overklassen og sidder i deres Embedsstillinger med konservative, reaktionære Synspunkter og handler i Overensstemmelse hermed. Vi har diskuteret disse Ting før, og man ved, hvad jeg mener derom, men lad mig nævne et Par friske Eksempler.

„Social-Demokraten“, Regeringens Hovedorgan, har i en bestemt Situation i en ledende Artikel karakteriseret en af Landets højeste Embedsmænd, Generalauditøren, som den egentlige Bagmand for Bombeattentatet mod Forsvarsministerens Villa. Jeg finder det uhyrligt, hvis Socialdemokratiet og Regeringen virkelig har den Opfattelse af det ærede Medlem Hr. Victor Pürschel, at man stadig væk lader en saadan Generalauditør sidde i sit Embede. Jeg ved for Resten ikke, om det var paa Grund af Kravene om en Udskiftning paa dette Omraade, at Det konservative Folkepartis Formand nu mødte frem og foreslog Embedsmændene yderligere sikret. Jeg kan da ikke tænke mig, at det var Tilfældet Egeberg, der foranledigede denne Henvendelse. Jeg vil fremdrage et andet Eksempel. For et Par Dage siden har en af vore Embedsmænd, kan man godt sige, Kaptajnløjtnant Arne Stevns, skrevet en Artikel i Militært Tidsskrift, hvor han erklærer sig med Hud og Haar for

Tilhænger af Oprørerne i Spanien og udtrykker Ønsket om, at Oprørerne maa sejre, samt beklager, at de ikke sejrede noget hurtigere. Man har her haft saa forfærdelig travlt med, at der skal være danske Politikere, der har tilladt sig at have en Mening om Forholdene i Tyskland og underskrevet paa en Henvendelse om Befrielse af en tysk dødsdømt Rigsdagsmand. Jeg ved ikke, hvad man mener om, at en dansk Embedsmand, en Kaptajnløjtnant i Hæren, offentligt erklærer, at han er Tilhænger af Oprørerne mod et andet Lands lovlige Regering. Jeg ved imidlertid, at dette Tilfælde belyser, hvor nødvendigt det er, at der ryddes op.

Det kan ikke nytte noget, at man kommer og siger, at der er lige Adgang til Embedsmandsstillingerne, for det er der ikke. Anatole France sagde, at i Frankrig var Ligheden for Loven ufattelig stor, for det var forbudt rig som fattig at stjæle Brød i Bagerbutikker. Her er der lige Adgang for alle til at blive Kaptajnløjtnant eller Departementschef, men der kræves for at komme ind i betydningsfulde Embedsstillinger her i Landet, at man har gennemgaaet Universitetsuddannelse; det er paa Papiret lige for os alle, men der sikres ikke, at de økonomiske Muligheder er lige for Husmandssønnen og Godsejersønnen, for Støberiarbejdersønnen og Fabrikantsønnen. Derfor er kun 3 pCt. af Studenterne ved Københavns Universitet Arbejder- og Husmandsbørn, og saa kan man forestille sig, hvordan det ser ud, naar man kommer op i Embedsapparatet. Nej, der sidder Konservatismen, som er i Mindretal i Befolkningen og Mindretal paa Rigsdagen, og besidder de allerfleste Poster og kan paa den Maade paastrykke Lovene sit Stempel og være bestemte for deres Udførelse i Praksis.

Derfor er det intet Under, at der kommer saa mange Klager fra Befolkningen over Vilkaarlighed, som Tilfældet er, og som vi Rigsdagsmænd har god Lejlighed til at stifte Bekendtskab med. Ethvert Spørgsmaal om en Demokratisering af Forfatningen maa sammenkædes med en Demokratisering af den udøvende Magt her i Landet, ellers er enhver Tale om Folkestyre ud i det blaa.

Jeg ser til min Overraskelse, at Statsministeren ikke synes at være fremmed over for Talen om en national Samlingsregering, der fandtes i hvert Fald i Gaar i den socialdemokratiske Provinspresse er Artikel, underskrevet „Politicus“, og dette Mærke tilskriver man i Almindelighed Statsministeren — skulde jeg have gjort Statsmini-